Openbaar Zaaknummer: Z/26/368450

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Aanpassing Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland

Collegedatum: 7 juli 2026

Voorgesteld besluit
De Gemeenteraad besluit:

1. Het college toestemming te geven om de aanpassing van de gemeenschappelijke regeling Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland vast te stellen.

Aanleiding
Op basis van de evaluatie van de Centrumregeling en Dienstverleningsovereenkomst Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang in Gelderland-Zuid –vastgelegd in het rapport Versterken en Verbinden - zijn de centrumregeling, de dienstverleningsovereenkomst en het inrichtingsplan aangepast. De ontwerp aanpassingen zijn op 16 december 2025 voorgelegd aan de gemeenteraad voor een zienswijze. De raad heeft geen zienswijze ingediend.

Ook de raden van de andere gemeenten van Gelderland-zuid hebben een positieve of geen zienswijze afgegeven. Alleen de gemeente Buren heeft twee verzoeken ingediend. Zie tegenargument. Nu kan het college van Wijchen de raad toestemming vragen om de aanpassing van de centrumregeling vast te mogen stellen. Het college heeft op 11 november 2025 ingestemd met de aanpassing van de bijbehorende dienstverleningsovereenkomst en bijlagen. Nadien zijn nog een paar wijzigingen doorgevoerd in deze dienstverleningsovereenkomst en bijlagen (o.a. mandaat). Deze wijzigingen kunt u terugvinden in bijlage 4.

Toelichting
In Gelderland-Zuid werken 13 gemeenten samen op het gebied van Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang, Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (hierna ook: OGGz) en Verslavingszorg. Deze samenwerking heeft de vorm van een centrumregeling (hierna ook: CR), geldend vanaf 1 september 2021, waarbij de gemeente Nijmegen als centrumgemeente is aangewezen voor een aantal in de regeling benoemde uitvoeringstaken. In de bijbehorende dienstverleningsovereenkomst (hierna ook: DVO) zijn de afspraken over de te leveren zorg en ondersteuning aan cliënten vastgelegd.

In de centrumregeling (art. 13) is een evaluatiebepaling opgenomen:
"De centrumregeling zal binnen vier jaar na aangaan worden geëvalueerd onder gezamenlijk opdrachtgeverschap van de deelnemers. De resultaten van deze evaluatie zullen worden verstrekt aan de deelnemende colleges."

Een extern bureau heeft deze evaluatie in 2024 uitgevoerd. Zowel de centrumregeling (CR) als de bijbehorende dienstverleningsovereenkomst (DVO) zijn geëvalueerd.

Aan de hand van de evaluatie en de adviezen hebben de wethouders van de regiogemeenten Gelderland-Zuid voorstellen gedaan voor aanpassing van de samenwerkingsafspraken. Deze zijn verwerkt in de centrumregeling, de dienstverleningsovereenkomst en het inrichtingsplan. De ontwerpaanpassingen zijn eind 2025 aan alle colleges en raden van de gemeenten in Gelderland Zuid voor een zienswijze voorgelegd. Dit heeft niet geleid tot een wijziging. Voortschrijdend inzicht heeft wel geleid tot een aanvullende aanpassing van de dienstverleningsovereenkomst. Het mandaat is uitgebreid, omdat deze niet volledig was.

Nu worden de aanpassingen voor definitieve vaststelling voorgelegd. Voor het vaststellen van de centrumregeling is toestemming van de raad nodig. Voor het aangaan van de dienstverleningsovereenkomst en het vaststellen van het mandaatbesluit en het inrichtingsplan is geen toestemming van de raad nodig. Dit betreffen collegebevoegdheden. Voor de volledigheid worden deze ter informatie meegestuurd.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
27-11-2025	Z/25/325090 vaststellen zienswijze op ontwerp aanpassing centrumregeling, dienstverleningsovereenkomst en inrichtingsplan beschermd wonen regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland

Gewenst resultaat

- Duidelijke en helder vastgelegde samenwerkingsafspraken op het gebied van beschermd wonen, maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg.
- Een geactualiseerde centrumregeling draagt eraan bij dat onze gemeenteraad samen met andere raden, regionaal kan sturen op de kaderstelling van taken die regionaal zijn belegd.

Argumenten

1.1 De raden in de regio Gelderland Zuid hebben geen of een positieve zienswijze kenbaar gemaakt t.a.v. ontwerp aanpassing centrumregeling.
De gemeenteraden onderschrijven de aanpassingen die de samenwerking met de regio versterken en verhelderen. Er zijn geen of positieve zienswijzen ingediend. Alleen de gemeente Buren heeft twee verzoeken ingediend. Zie tegenargument.

1.2 Met de aanpassing centrumregeling geven we invulling aan de uitkomsten van de uitgevoerde evaluatie van de centrumregeling en de dienstverleningsovereenkomst.
De aanbevelingen waren:

- Laat construct intact, maar werk taken en verantwoordelijkheden scherper uit. Werk aan onderlinge verbinding en vertrouwen.
- Vergroot bewustzijn in opdrachtnemer- en opdrachtgeverschap. Vergroot duidelijkheid in overlegstructuur.
- Zet in op vinden balans tussen centralisatie en ‘couleur locale’/lokale betrokkenheid.

- Enkele concrete aanpassingen van de dienstverleningsovereenkomst zien wij als opportuun, zoals t.a.v. de financiële afspraken over het delen van de kosten en de baten.

De uitkomsten van de evaluatie zijn vertaald naar aanpassingen. Op hoofdlijn betreft dit:

- In de centrumregeling (artikel 3) zijn de uitgangspunten van de samenwerking verhelderd, waaronder het uitgangspunt dat beleid gezamenlijk bepaald wordt en dat de strategische beleidskaders en beleidsuitgangspunten regionaal gelijk blijven en dat we werken vanuit een helder vastgelegde samenwerkingsstructuur.
- Voor onverwachte en urgente kwesties wordt de inzet van een bestuurlijk kernteam voorgesteld, zodat besluiten die niet kunnen wachten draagvlak hebben van de regio. Voorwaarde is dat deze urgente kwesties binnen de aangegeven beleids- en inkoop en regiobegroting kaders zijn. Het bestuurlijk kernteam bestaat uit drie wethouders, één vanuit de gemeente Nijmegen, één vanuit de regio Rijk van Nijmegen en één vanuit de regio Rivierenland. Dit is opgenomen in de centrumregeling Art 1, lid 5 en Art 5, lid 5 en lid 6. Ook is een aanpassing gedaan in het Inrichtingsplan.
- Afspraak aangepast om alle kosten en baten voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang met ingang van 1-1-2025 gezamenlijk te dragen en hierbij de datum van doordecentralisatie los te laten. Dit is in de centrumregeling (artikel 7-9) en de dienstverleningsovereenkomst (artikel 6.5, 6.6, 6.8) aangepast.
- In de centrumregeling is de evaluatietermijn aangepast van 'binnen vier jaar' naar 'elke vier jaar'. Dit past beter bij de onbepaalde duur die voor de regeling geldt. De afspraak om de DVO minimaal 4-jaarlijks ambtelijk en bestuurlijk te evalueren is opgenomen in de dienstverleningsovereenkomst artikel 8a en 8b.

Een overzicht van alle wijzigingen van de centrumregeling en dienstverleningsovereenkomst is opgenomen in de bijlagen.

1.3 De aanpassing van de centrumregeling bevat geen fundamentele wijzigingen en is met draagvlak van de deelnemende gemeenten tot stand gekomen.
De wijzigingen zijn zowel inhoudelijk, financieel als juridisch regionaal afgestemd. Onze gemeenteraad kan samen met andere raden, regionaal blijven sturen op de kaderstelling van taken die regionaal zijn belegd.

De wethouders Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang van de regiogemeenten van Gelderland-Zuid hebben op 10 september 2025 ingestemd met het ontwerp aanpassing van de centrumregeling, dienstverleningsovereenkomst en inrichtingsplan. Op 26 februari 2026 hebben zij kennisgenomen van de positieve zienswijzen van alle gemeenteraden en ingestemd met de definitieve aanpassingen.

Tegenargumenten en risico's
1.1 De raad van Buren heeft twee verzoeken gedaan.
De andere gemeenteraden hebben geen zienswijzen verzoeken ingediend. Alleen de gemeente Buren heeft twee verzoeken ingediend. Deze verzoeken zijn ambtelijk en bestuurlijk besproken. Op de verzoeken is als volgt gereageerd.
Wij verzoeken u de regionale prestatieafspraken helder (smart) te formuleren om deze te kunnen monitoren. We ontvangen graag bijtijds en vooraf een terugkoppeling wanneer deze niet behaald worden.
Reactie: Het vaststellen van regionale prestatie-indicatoren is in het voortraject eerder regionaal onderzocht en besproken. De conclusie hieruit was dat het opstellen van

prestatie-indicatoren niet haalbaar is en te bureaucratisch zou worden. De regio zal wel een aantal evaluatiepunten gaan bepalen ten aanzien van de regionale samenwerking en de doorontwikkeling van de centrumregeling en dienstverleningsovereenkomst. We zullen u hierover nader informeren, als deze bekend zijn.

Wij verzoeken u om de evaluatietermijn aan te passen. Nu is er alleen een eindevaluatie gepland na afloop van de huidige dienstverleningsovereenkomst van vier jaar. We zien graag een tussenevaluatie na twee jaar om indien nodig bij te kunnen sturen.
Reactie: De centrumregeling is voor onbepaalde duur en wordt elke vier jaar geëvalueerd (artikel 16 CR). Ook de dienstverleningsovereenkomst wordt elke vier jaar geëvalueerd en vaker als daar aanleiding toe is (artikel 8 DVO). Deze evaluaties worden door een onafhankelijk bureau uitgevoerd. Tussentijds zal er jaarlijks een ambtelijk en bestuurlijk evaluatiegesprek plaats vinden tussen de regiogemeenten en de centrumgemeente over de dienstverleningsovereenkomst, zodat waar nodig tijdig kan worden bijgestuurd en – als daar aanleiding toe is – tot een uitgebreidere evaluatie besloten kan worden. Het houden van een extra tussenevaluatie geeft onvoldoende meerwaarde. De dienstverleningsovereenkomst is overigens een bevoegdheid van het college. Ieder college is vrij om dit ter informatie aan de raad door te geven.

1.2 Mogelijk vinden in de toekomst nog aanpassingen plaats in de centrumregeling en/of de dienstverleningsovereenkomst in relatie tot de gemeente Gennep.
De gemeente Gennep was tot 2022 onderdeel van de regionale samenwerking BW en MO. Per 2022 is de gemeente Gennep uitgetreden uit de regionale samenwerking Gelderland-Zuid voor Beschermd Wonen en naar de regio Noord-Midden Limburg gegaan, echter niet voor Maatschappelijke Opvang. Aangezien destijds is afgesproken dat de gemeente Gennep niet meer aanhaakt bij regionale overleggen en alleen over Beschermd Wonen tussentijds is afgestemd, is er onvoldoende besef geweest dat gemeente Gennep nog steeds onderdeel is van de regionale samenwerking Gelderland-Zuid voor Maatschappelijke Opvang. Mede naar aanleiding van het Regionale Actieplan Dak- en Thuisloosheid zijn we met de gemeente Gennep weer in gesprek om te bespreken op welke wijze we voor Maatschappelijke Opvang beter bij elkaar kunnen aansluiten en welke stappen dit van ons vraagt. Op welke wijze we vervolgens de afspraken formaliseren is nog onderwerp van onderzoek en gesprek. Als de centrumregeling en/of dienstverleningsovereenkomst hierop aangepast moet worden, wordt dit voorgelegd aan college en raad.

Financiële gevolgen
De aanpassingen hebben geen financiële gevolgen.

Communicatie
N.v.t.

Inwonersparticipatie
N.v.t.

Uitvoering of Vervolgstappen
Na de vaststelling van de gemeenschappelijke regeling Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland zal deze worden gepubliceerd.

Geheimhouding
N.v.t.

Advies
Juridisch adviseur AJZ

Bijlagen

1. Aanpassing Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang in regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland.
2. Overzicht wijzigingen Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland, in de vorm van een was-wordt tabel.
3. Aanpassing Dienstverleningsovereenkomst Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland.
4. Overzicht wijzigingen Dienstverleningsovereenkomst Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland, in de vorm van een was-wordt tabel.
5. Aanpassing Inrichtingsplan Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland, inclusief wijzigingen zichtbaar.
6. Mandaatbesluit Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland en Dienstverleningsovereenkomst 2026.